

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΜΑ

1.*

Η ΑΜΑ

περπατάει στο μονοπάτι κατά μήκος του καναλιού που διχοτομεί την πόλη της, μερικές πρωινές μαουίνες περνάνε αργά δίπλα της

στα αριστερά της είναι η πεζογέφυρα με σχεδιασμό ναυτικής έμπνευσης, ο διάδρομός της θυμίζει κατάστρωμα και οι πυλώνες της κατάρτια

στα δεξιά της ο ποταμός στρίβει και κατευθύνεται προς τα ανατολικά πέρα από τη γέφυρα Γουότερλου προς τον τρούλο του Αγίου Παύλου

νιώθει τον ήλιο να ανατέλλει αργά, έχει ακόμη ένα έλαφρο αεράκι προτού η πόλη μπουκώσει από τη ζέστη και τις αναθυμιάσεις

* Ο άστερισκος στο τέλος ή στην κορυφή της σελίδας δηλώνει ότι στο σημείο αυτό παρεμβάλλεται κενή άραδα.

Οι σημειώσεις είναι της μεταφράστριας.

μιὰ μουσικὸς τοῦ δρόμου παίζει κάτι κατάλληλα ἐμ-
ψυχωτικὸ παρακάτω στὸ μονοπάτι
τὸ ἔργο τῆς Ἄμα Ἡ τελευταία Ἀμαζόνα τῆς Δα-
χομέης κάνει πρεμιέρα στὸ Ἐθνικὸ ἀπόψε

ἀναπολεῖ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔκανε τὸ ξεκίνημά της στὸ
θέατρο

ὅταν ἐκείνη καὶ ἡ κολλητὴ της, ἡ Ντόμινικ, ἀπέ-
κτησαν τὴ φήμη ὅτι διέκοπταν τὶς παραστάσεις ποὺ προ-
σέβαλλαν τὶς πολιτικὲς τους εὐαισθησίες

ἦταν ἠθοποιοὶ καὶ οἱ ἀσκημένες φωνές τους ἀντη-
χοῦσαν δυνατὰ ἀπὸ τὰ πίσω καθίσματα τῆς πλατείας
πρὶν τὸ βάλουν στὰ πόδια

πίστευαν στὴ διαμαρτυρία ποὺ ἦταν δημόσια, ποὺ
ἀναστάτωνε καὶ ἐκνεύριζε ἐκείνους στοὺς ὁποίους ἀπευ-
θυνόταν

θυμᾶται νὰ ἀδειάζουν ἓνα ποτήρι μπίρα στὸ κεφάλι
ἐνὸς σκηνοθέτη ποὺ στὸ ἔργο του εἶχε βάλει μισόγυ-
μνες μαῦρες γυναῖκες νὰ τρέχουν πέρα δῶθε στὴ σκηνὴ
καὶ νὰ φέρονται σὰν ἡλίθιες

καὶ μετὰ νὰ τὸ σκᾶνε στὰ σοκάκια τοῦ Χάμερσμιθ¹
οὐρλιάζοντας

ἔπειτα ἡ Ἄμα πέρασε δεκαετίες στὸ περιθώριο, μιὰ
ἀντάρτισσα ἢ ὁποία πετοῦσε χειροβομβίδες στὸ κατε-
στημένο ποὺ τὴν ἀπέκλειε

ἕως ὅτου ἡ συντηρητικὴ κοινωνία ἄρχισε νὰ ἀπορ-

1. Χάμερσμιθ (Hammersmith): καλλιτεχνικὴ γειτονιά τοῦ
δυτικοῦ Λονδίνου, στίς ὄχθες τοῦ Τάμεση.

ροφᾶ αὐτὸ ποὺ ἦταν κάποτε ριζοσπαστικό κι ἐκεῖνη ἀνα-
κάλυψε ὅτι ἔλπιζε νὰ προσχωρήσει σ' αὐτήν

πράγμα ποὺ συνέβη μόνο ὅταν τὴν καλλιτεχνική δι-
εύθυνση τοῦ Ἐθνικοῦ ἀνέλαβε γιὰ πρώτη φορά μιὰ γυ-
ναίκα πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια

ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸ ποὺ ἡ Ἄμα ἄκουγε ἕνα εὐ-
γενικό ὄχι ἀπὸ τοὺς προκατόχους της, δέχτηκε ἕνα τη-
λεφώνημα ἀμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα μιὰ Δευτέρα πρωί
ὅταν ἡ ζωὴ της ἀπλωνόταν ἄδεια μπροστά της καὶ τὸ
μόνο ποὺ περίμενε ἦταν νὰ χαζέψει τηλεοπτικὰ δράμα-
τα στὸ Ἴντερνετ

μοῦ ἀρέσει τὸ κείμενο, πρέπει νὰ τὸ κάνουμε, θέ-
λεις νὰ μᾶς τὸ σκηνοθετήσεις κιόλας; ξέρω ὅτι σοῦ τὸ
λέω τὴν τελευταία στιγμή, ἀλλὰ εἶσαι καθόλου ἐλεύθε-
ρη γιὰ καφέ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα;

ἡ Ἄμα πίνει μιὰ γουλιὰ ἀπὸ τὸν καφέ Ἀμερικάνο
της μὲ τὴ συνηθισμένη διπλὴ δόση ἐσπρέσο γιὰ νὰ πά-
ρει μπρὸς καθὼς πλησιάζει τὸ μπρουταλιστικό γκριζο
συγκρότημα τεχνῶν μπροστά της

τουλάχιστον τώρα τελευταῖα προσπαθοῦν νὰ ζωντα-
νέψουν τὸ τσιμέντο ποὺ θυμίζει μπούνκερ² μὲ φῶτα νέον
καὶ ὁ χώρος ἔχει τὴ φήμη ὅτι εἶναι μᾶλλον προοδευτι-
κὸς παρὰ παραδοσιακός

πρὶν ἀπὸ χρόνια περίμενε ὅτι θὰ τὴν πέταγαν ἔξω
ἔτσι καὶ τολμοῦσε νὰ περάσει τὶς πόρτες του, μιὰ ἐποχὴ

2. μπούνκερ (bunker): πολεμικὸ καταφύγιο, συνήθως ὑπό-
γειο, κατασκευασμένο ἀπὸ μπετόν.

πού οί άνθρωποι πραγματικά φοροῦσαν τὰ καλά τους
για νὰ πᾶνε στό θέατρο

καί κοίταζαν μέ περιφρόνηση ὅσους δὲν ἦταν ντυ-
μένοι κατάλληλα

ἐκείνη θέλει οἱ ἄνθρωποι νὰ φέρουν τὴν περιέργειά
τους στὰ ἔργα της, δὲν τῆς καίγεται καρφί τί φορᾶνε,
ἔχει κι ἡ ἴδια ἓνα ἄι στό διάλογο στίλ, στό κάτω κάτω,
πού ἔχει ἐξελιχθεῖ, εἶναι ἀλήθεια, ἔχει ἀφήσει πίσω τὴν
πατροπαράδοτη τζὶν σαλοπέτα, τὸ μπερὲ ἂ λὰ Τσὲ Γκε-
βάρα, τὴν παλαιστινιακὴ μαντίλα καὶ τὴ μόνιμη κονκάρ-
δα μέ τὰ δυὸ ἀγκαλιασμένα θηλυκὰ σύμβολα (τὰ αἰσθή-
ματά σου πάντως σίγουρα δὲν τὰ κρύβεις, κοπέλα μου)

αὐτὴ τὴν ἐποχὴ φοράει ἀσημένια ἢ χρυσὰ σπὸρ πα-
πούτσια τὸ χειμῶνα, γερὰ τσόκαρα Birkenstock τὸ κα-
λοκαίρι

τὸ χειμῶνα, φοράει μαῦρα παντελόνια, χαχόλικα ἢ
ἐφαρμοστὰ ἀνάλογα μέ τὸ μέγεθός της, 12 ἢ 14, τὴ συ-
γκεκριμένη ἐβδομάδα (ἓνα μέγεθος μικρότερο στὰ μπλου-
ζάκια)

τὸ καλοκαίρι, φοράει ἐμπριμέ παντελόνες πού φτά-
νουν μέχρι ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ γόνατο

τὸ χειμῶνα, φοράει φανταχτερὰ ἀσύμμετρα πουκά-
μισα, πουλόβερ, μπουφάν, παλτά

ὅλο τὸ χρόνο τὰ ὀξυζεναρισμένα ράστα της εἶναι
στημένα ἔτσι ὥστε νὰ στέκονται ὄρθια σὰν κεριά σὲ
τούρτα γενεθλίων

σκουλαρίκια ἀσημένιοι κρίκοι, ὀγκώδη ἀφρικανικὰ
βραχιόλια καὶ ρόζ κραγιὸν

εἶναι τὸ μόνιμο προσωπικό της στίλ

ή Γιαζ

πρόσφατα περιέγραψε τὸ στίλ της ὡς «τὸ λουκ σαλεμένης γριᾶς, μαμά», τὴν ἱκετεύει νὰ ψωνίζει στὸ Marks & Spencer σὰν τὶς κανονικὲς μητέρες, ἀρνεῖται νὰ τῆ δοῦν δίπλα της ὅταν κατηγοροῦν τὸ δρόμο μαζί

ή Γιαζ ξέρεي πολὺ καλὰ ὅτι ἡ Ἄμα θὰ εἶναι πάντα ὀτιδήποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ κανονική, καὶ καθὼς ἔχει περάσει τὰ πενήντα, δὲν εἶναι ἀκόμη γριά, ἂν καὶ ἄντε νὰ τὸ πεῖς αὐτὸ σὲ μιὰ δεκαεννιάρα· ὅπωςδὴποτε, τὸ νὰ γερνάει κανεὶς δὲν εἶναι κάτι τὸ ντροπιαστικὸ

ἰδιαίτερα ἀφοῦ συμβαίνει σὲ ὀλόκληρη τὴν ἀνθρώπινη φυλὴ

ἂν καὶ καμιά φορὰ θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς εἶναι ἡ μόνη ἀπὸ τὶς φίλες της ποὺ θέλει νὰ γιορτάσει τὸ γεγονὸς ὅτι γερνάει

ἐπειδὴ εἶναι μεγάλο προνόμιο νὰ μὴν πεθαίνει κανεὶς πρόωρα, τοὺς λέει καθὼς ἡ νύχτα ρίχνει τὶς σκιὲς της γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι τῆς κουζίνας της στὸ ζεστὸ σπίτι της στὸ Μπρίξτον

καθὼς ἐπιτίθενται στὰ πιάτα ποὺ ἔφερε ἡ καθεμιὰ: ρεβίθια γιαχνί, καπνιστὸ κοτόπουλο, χωριάτικη σαλάτα, φακὲς μὲ κάρι, ψητὰ λαχανικά, μαροκινὸ ἀρνί, ρύζι μὲ σαφράν, παντζάρια καὶ κέιλ σαλάτα, κινόα μὲ λαχανικά καὶ ζυμαρικά χωρὶς γλουτένη γιὰ τὶς πραγματικὰ ἐκνευριστικὲς μίζερες

καθὼς βάζουν στὰ ποτήρια τους κρασί, βότκα (λιγότερες θερμίδες) ἢ κάτι πιὸ φιλικὸ γιὰ τὸ συκώτι ἂν τὸ ἔχει πεῖ ὁ γιατρός

περιμένει ὅτι θὰ ἐπιδοκιμάσουν τὴν ἀντίδρασή της

στήν τάση για γκρίνια τῆς μέσης ἡλικίας· ἀντὶ γι' αὐτὸ
τῆς χαμογελᾶνε κάπως ἀπορημένες καὶ τί ἔχεις νὰ μᾶς
πεῖς γιὰ τὰ ἀρθρϊτικά, τὴν ἀπώλεια μνήμης καὶ τὶς ἐξά-
ψεις τῆς ἐμμηνόπαυσης;

ἢ Ἄμα περνάει μπροστὰ ἀπὸ τὴ νεαρὴ μουσικὸ τοῦ
δρόμου

χαμογελάει ἐνθαρρυντικὰ στὴν κοπέλα, ποὺ τῆς
ἀνταποδίδει τὸ χαμόγελο

ψαρεύει μερικὰ κέρματα, τὰ βάζει στὴ θήκη τοῦ
βιολιοῦ

δὲν εἶναι ἔτοιμη νὰ ἀπαρνηθεῖ τὸ κάπνισμα κι ἔτσι
γέρνει στὸ παραπέτο στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ κι ἀνάβει
ἓνα τσιγάρο, μισεῖ τὸν ἑαυτό της γι' αὐτὸ

οἱ διαφημίσεις ἔλεγαν στὴ γενιά της ὅτι τὸ κάπνι-
σμα θὰ τοὺς ἔκανε νὰ φαίνονται ἐνήλικες, ἐντυπωσια-
κοί, ἰσχυροί, ἔξυπνοι, ποθητοὶ καί, πάνω ἀπ' ὅλα, κούλ
κανέννας δὲν τοὺς εἶπε ὅτι στὴν πραγματικότητα θὰ
τοὺς ἔκανε νεκρούς

κοιτάζει τὸ ποτάμι καθὼς νιώθει τὸν ζεστὸ καπνὸ
νὰ κατηφορίζει στὸν οἰσοφάγο της ἡρεμώντας τὰ νεῦρα
της ἐνῶ προσπαθεῖ νὰ ἀντισταθεῖ στὸ κύμα τῆς ἀδρε-
ναλίνης ἀπὸ τὴν καφεΐνη

σαράντα χρόνια πρεμιέρες κι ἀκόμη τὰ κάνει πάνω της
τί σημασία ἔχει ἂν τὴ θάψουν οἱ κριτικοί; ἂν τὴν
ἀπορρίψουν ὁμόφωνα μὲ κριτικὲς τοῦ ἐνὸς ἀστεριοῦ, τί
στὸ καλὸ τὸ ἔπιασε τὸ μεγάλο καὶ τρανὸ Ἐθνικὸ καὶ
ἐπέτρεψε σ' αὐτὸ τὸ σκουπίδι, αὐτὴ τὴν ἀπατεώνισσα
νὰ μπεῖ στὸ κτήριο;

φυσικὰ ξέρεي ὅτι δὲν εἶναι ἀπατεώνισσα, ἔχει γρά-

ψει δεκαπέντε θεατρικά κι έχει σκηνοθετήσει πάνω από σαράντα, κι ένας κριτικός κάποτε έγραψε, ή "Αμα Μπον- σου είναι άτομο που μπορείς να του έχεις εμπιστοσύνη ότι θα τὰ βγάλει πέρα σε δύσκολες καταστάσεις

κι αν τὸ κοινὸ πὸ χειροκροτοῦσε ὄρθιο στὴν ἀβάν- πρεμιέρ τὸ ἔκανε ἀπλῶς ἀπὸ εὐγένεια;

ὦχ σκάσε, "Αμα, εἶσαι παλιὰ στὸ κουρμπέτι, ἐντάξει;

λοιπὸν

ἔχει ἕναν φανταστικὸ θίασο: ἕξι γηραιότερες ἡθο- ποιούς (ἀπὸ κείνες πὸ τὰ ἔχουν δεῖ ὅλα), ἕξι ἄλλες στὰ μισὰ τῆς καριέρας τους (ἐπιζῶσες μέχρι στιγμῆς) καὶ τρία φρέσκα πρόσωπα (ἀφελεῖς ἐλπιδοφόρες), πὸ ἡ μία, ἡ ταλαντούχα Σιμόν, ἔρχεται στὶς πρόβες θολωμένη, ἔχο- ντας ξεχάσει νὰ βγάλει τὸ σίδερο ἀπὸ τὴν πρίζα, νὰ σβή- σει τὸ μάτι τῆς κουζίνας ἢ νὰ κλείσει τὸ παράθυρο τῆς κρεβατοκάμαράς της καὶ θὰ χάσει πολὺτιμο χρόνο πρό- βας κάνοντας πανικόβλητα τηλεφωνήματα στὶς συγκα- τοίκους της

πρὶν ἀπὸ κάνα δυὸ μῆνες θὰ πουλοῦσε τὴν γιαγιά της στὸ σκλαβοπάζαρο γιὰ νὰ πάρει αὐτὴ τὴ δουλειά, τῶ- ρα εἶναι μιὰ κακομαθημένη μικρὴν πριμαντόνα πὸ διέ- ταξε τὴ σκηνοθετίδα της νὰ πεταχτεῖ νὰ τῆς φέρει ἕνα λάτε καραμέλα πρὶν ἀπὸ μιὰ-δυὸ ἐβδομάδες ὅταν ἦταν μόνες οἱ δυὸ τους στὴν αἴθουσα ὅπου ἔκαναν πρόβα

δὲν μπορῶ νὰ πάρω τὰ πόδια μου, γκρίνιαξε ἡ Σι- μόν, ὑπονοώντας ὅτι ἡ "Αμα ἔφταιγε ἐπειδὴ τὴν ἔβαζε νὰ δουλεύει τόσο σκληρά

περιττὸ νὰ ποῦμε, τὴν ἔβαλε στὴ θέση της ἐπιτό- που τὴ νεαρὴ δεσποινίδα Σιμόν Στίβενσον

τὴ νεαρὴ δεσποινίδα Στίβενσον — ποὺ νομίζει ὅτι
 ἐπειδὴ βρῆκε δουλειὰ στὸ Ἐθνικὸ μόνις βγῆκε ἀπὸ τὴ
 δραματικὴ σχολή, μόνον ἓνα βῆμα τῆς μένει ἀκόμα γιὰ
 νὰ κατακτήσει τὸ Χόλιγουντ
 θὰ μάθει τὴν ἀλήθεια
 ἀρκετὰ σύντομα

κάτι τέτοιες ὥρες τῆς Ἄμα τῆς λείπει ἡ Ντόμινικ,
 ποὺ πρὶν ἀπὸ πολὺ καιρὸ τὴν κοπάνησε στὴν Ἀμερικὴ
 θὰ ἔπρεπε νὰ μοιράζονται αὐτὴ τὴ στιγμή τῆς πρώ-
 τῆς μεγάλης τῆς ἐπιτυχίας στὴν καριέρα τῆς
 γνωρίστηκαν τὴ δεκαετία τοῦ ὀγδόντα σὲ μιὰ ὀντι-
 σιὸν γιὰ ἓνα φιλμ ποὺ ἐκτυλισσόταν σὲ γυναικειῖες φυ-
 λακές (τί ἄλλο;)

κι οἱ δυὸ εἶχαν ἀπογοητευτεῖ ποὺ τὶς προόριζαν γιὰ
 ρόλους ὅπως σκλάβας, ὑπηρέτριας, πόρνης, νταντᾶς ἢ
 δολοφόνισσας

καὶ ποὺ πάλι δὲν εἶχαν πάρει τὴ δουλειὰ
 βλαστημοῦσαν τὴν τύχη τους σ' ἓνα βρομερὸ καφέ
 τοῦ Σόχο ἐνῶ καταβρόχθιζαν ἀβγά τηγανητὰ καὶ μπέικ-
 ον ἀπλωμένα ἀνάμεσα σὲ δυὸ φέτες λασπωμένο ἄσπρο
 ψωμὶ συνοδεύοντάς τα μὲ φτηνὸ, δυνατὸ τσάι δίπλα σὲ
 πόρνες ποὺ ἀσκοῦσαν τὸ ἐπάγγελμά τους στοὺς γύρω
 δρόμους

πολὺ πρὶν τὸ Σόχο γίνε τῆς μόδας ὡς γειτονιὰ τῶν
 γκέι

κοίταξέ με, εἶπε ἡ Ντόμινικ, καὶ ἡ Ἄμα τὴν κοίταξε,
 δὲν εἶχε τίποτα τὸ δουλικό, τὸ μητρικὸ ἢ τὸ ἐγκληματικὸ
 καὶ ἦταν σούπερ-κούλ, μιὰ κουκλάρα, ψηλότερη ἀπὸ
 τὶς περισσότερες γυναῖκες, πιὸ ἀδύνατη ἀπὸ τὶς περισ-

σότερες γυναίκες, με σμιλεμένα ζυγωματικά και γκριζά μάτια με πυκνές μαύρες βλεφαρίδες που κυριολεκτικά έριχναν σκιά στο πρόσωπό της

φορούσε δερμάτινα, είχε τα μαλλιά της κοντά με εξαίρεση μια μαύρη φράντζα σπρωγμένη στο ένα πλάι, και περιφερόταν στην πόλη μ' ένα ταλαιπωρημένο παλιό ποδήλατο που είχε άλυσσοδέσει απέξω

δέν βλέπουν ότι είμαι μια επίγεια θεά; φώναξε η Ντόμινικ με μια έντυπωσιακή χειρονομία, τινάζοντας τη φράντζα της, παίρνοντας μια λάγνα πόζα καθώς κεφάλια γύριζαν

ή "Αμα ήταν πιο κοντή, με αφρικανικούς γοφούς και μηρούς

άκριβώς ό,τι πρέπει για σκλάβια της είπε ένας σκηνοθέτης όταν παρουσιάστηκε σε μια όντισιόν για ένα έργο σχετικά με την Άπελευθέρωση των δούλων

και πάνω σ' αυτό εκείνη έκανε μεταβολή και αποχώρησε χωρίς δεύτερη κουβέντα

με τη σειρά του ένας υπεύθυνος κάστινγκ είπε στην Ντόμινικ ότι τον έκανε να χάνει τον καιρό του όταν εμφανίστηκε για ένα βικτοριανό δράμα ενώ την εποχή εκείνη δέν υπήρχαν μαύροι στη Βρετανία

του απάντησε ότι υπήρχαν, τον αποκάλεσε αγράμματο προτού φύγει κι εκείνη

και στη δική της περίπτωση, βροντώντας την πόρτα

ή "Αμα κατάλαβε ότι είχε βρει μια αδελφή ψυχή στην Ντόμινικ που θα έκανε τσαμπουκάδες μαζί της και καμιά απ' τις δυό τους δέν θα μπορούσε να βρει δουλειά όταν θα κυκλοφορούσαν τα νέα

πήγαν σὲ μιὰ πᾶμπ τῆς γειτονιαῶς ὅπου ἡ συζήτηση συνεχίστηκε καὶ τὸ κρασί ἔρεε ἄφθονο

ἡ Ντόμινικ εἶχε γεννηθεῖ στὴν περιοχή τοῦ Ἁγίου Παύλου στὸ Μπρίστολ ἀπὸ μητέρα ἀπὸ τὴ Γουιάνα μὲ ρίζες στὴν Ἀφρική, τὴ Σεσίλια, πού εἶχε ἀνακαλύψει ὅτι οἱ πρόγονοί της ἦταν σκλάβοι, καὶ πατέρα ἀπὸ τὴ Γουιάνα, ἰνδικῆς καταγωγῆς, τὸν Γουίντλι, πού οἱ δικοί του πρόγονοι ἦταν δουλοπάροικοι ἀπὸ τὴν Καλκούτα

τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ δέκα παιδιά πού ὅλα θύμιζαν περισσότερο μαύρους παρὰ Ἀσιάτες καὶ δῆλωναν μαῦρα, ἰδιαίτερα ἐπειδὴ ὁ πατέρας τους μποροῦσε νὰ ταυτιστεῖ μὲ τοὺς Ἀφρικανούς τῆς Καραϊβικῆς μὲ τοὺς ὁποίους εἶχε μεγαλώσει, ἀλλὰ ὄχι μὲ τοὺς Ἰνδοὺς πού εἶχαν ἔρθει πρόσφατα ἀπὸ τὴν Ἰνδία

ἡ Ντόμινικ ἔνιωσε τίς σεξουαλικές της προτιμήσεις ὅταν ἦταν ἀκόμη ἔφηβη, συνετὰ τίς κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτό της, ἐπειδὴ δὲν ἦταν σίγουρη γιὰ τὴν ἀντίδραση τῶν φίλων της ἢ τῆς οἰκογένειάς της καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἶναι κοινωνικὴ παρίας

δοκίμασε ἀγόρια μιὰ-δυὸ φορές

ἐκεῖνα τὸ ἀπόλαυσαν

ἐκείνη τὸ ὑπέμεινε

στὰ δεκάξι, φιλοδοξώντας νὰ γίνεи ἡθοποιός, ξεκίνησε γιὰ τὸ Λονδίνο ὅπου οἱ ἄνθρωποι διακήρυσσαν μὲ καμάρι τὴν ἀποκλίνουσα σεξουαλική τους ταυτότητα μὲ κονκάρδες

κοιμόταν στὸ χῶμα κάτω ἀπὸ τίς ἀψίδες ἑνὸς σταθμοῦ τοῦ μετρό καὶ σὲ πόρτες καταστημάτων στὸ Στράντ, κατέφυγε σὲ ἕναν στεγαστικὸ ὄργανισμό μαύρων ὅπου

εἶπε ψέματα, κλαίγοντας, ὅτι τὸ εἶχε σκάσει ἀπὸ ἑνὰν πατέρα ποὺ τὴν ἔδερνε

ὁ Τζαμαϊκανὸς ὑπεύθυνος δὲν ἐντυπωσιάστηκε, ὥστε τὶς ἔτρωγες, σωστά;

ἡ Ντόμινικ ἀναβάθμισε τὴν καταγγελία της σὲ γυνικὴ σεξουαλικὴ κακοποίηση, τῆς ἔδωσαν ἐπείγοντως δωμάτιο σ' ἑνὰν ξενώνα· δεκαοχτῶ μῆνες ἀργότερα, ἔπειτα ἀπὸ ἐβδομαδιαῖα δακρῦβρεχτα τηλεφωνήματα στὸ γραφεῖο στέγαστης, κατέληξε μὲ μιὰ γκαρσονιέρα σὲ μιὰ μικρὴ πολυκατοικία τῆς δεκαετίας τοῦ πενήντα στὸ Μπλούμσμπερι ποὺ ἀνῆκε στὸν ὄργανισμὸ

ἔκανα ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάνω γιὰ νὰ βρῶ σπίτι, εἶπε στὴν Ἄμα, δὲν ἦταν καὶ ἡ καλύτερη στιγμή μου, τὸ παραδέχομαι, ἀλλὰ καὶ πάλι, οὔτε γάτα οὔτε ζημιὰ, μιὰ καὶ ὁ πατέρας μου δὲν θὰ τὸ μάθει ποτέ

βάλθηκε νὰ μορφωθεῖ σὲ θέματα ἱστορίας τῶν μαύρων, πολιτισμοῦ, πολιτικῆς, φεμινισμοῦ, ἀνακάλυψε τὰ ἐναλλακτικὰ βιβλιοπωλεῖα τοῦ Λονδίνου

μπῆκε στὸ Sisterwrite, τὸ φεμινιστικὸ ριζοσπαστικὸ βιβλιοπωλεῖο στὸ Ἰσλινγκτον, ὅπου ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ συγγραφεῖς ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν βιβλίων ἦταν γυναῖκες καὶ χάζεψε τὰ βιβλία ὥρες ὀλόκληρες· δὲν εἶχε λεφτὰ νὰ ἀγοράσει ὅτιδήποτε καὶ διάβασε ὀλόκληρο τὸ *Home Girls: A Black Feminist Anthology* σὲ ἐβδομαδιαῖες συνέχειες, ὄρθια, καθὼς καὶ ὅτιδήποτε ἄλλο μπόρεσε νὰ βρεῖ τῆς Ὀντρι Λόρντ³

οἱ βιβλιοπώλισσες δὲν ἔδειχναν νὰ ἔχουν ἀντίρρηση

3. Ὀντρι Λόρντ (Audre Lorde, 1934-1992): Ἀμερικανίδα συγγραφέας, φεμινίστρια καὶ ἀκτιβίστρια.

*

Όταν με δέχτηκαν σέ μιὰ πολὺ ὀρθόδοξη δραματικὴ σχολή, εἶχα ἤδη πολιτικοποιηθεῖ καὶ τοὺς ἀμφισβητοῦσα γιὰ τὰ πάντα, ἝΑμα

ἢ μόνη ἔγχρωμη σέ ὀλόκληρη τῆ σχολή

ζήτησε νὰ μάθει γιατί οἱ ἀντρικοὶ ρόλοι στὸν Σαίξπηρ δὲν μποροῦσαν νὰ παιχτοῦν ἀπὸ γυναῖκες καὶ μὴ μερωτᾶς κὰν γιὰ κάστινγκ ἀνεξαρτήτως φυλῆς, ἔβαλε τίς φωνές στὸν καθηγητὴ ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἀνάμεσά τους καὶ οἱ φοιτήτριες, ἔμεναν σιωπηλοὶ

κατάλαβα ὅτι ἤμουν μόνη

τὴν ἐπόμενη μέρα με πῆρε κατὰ μέρος ὁ διευθυντῆς τῆς σχολῆς

ἦρθες ἐδῶ γιὰ νὰ γίνεις ἠθοποιὸς ὄχι πολιτικός

θὰ σοῦ ζητήσω νὰ φύγεις ἀν συνεχίσεις νὰ δημιουργεῖς φασαρίες

σέ προειδοποίησα, Ντόμινικ

ξέρω τί ἐννοεῖς, ἀπάντησε ἡ ἝΑμα, ἢ τὸ βουλώνεις ἢ φεύγεις, σωστά;

ὅσο γιὰ μένα, τὴν ὄρεξή μου γιὰ καβγάδες τὴν πῆρα ἀπὸ τὸν πατέρα μου, τὸν Κουαμπένα, ποὺ ἦταν δημοσιογράφος καὶ ἔκανε ἐκστρατεία γιὰ τὴν Ἀνεξαρτησία στὴν Γιάνα

μέχρι ποὺ ἄκουσε ὅτι ἐπρόκειτο νὰ τὸν συλλάβουν γιὰ προτροπὴ σέ ἐξέγερση, τὴν κοπάνησε καὶ ἦρθε ἐδῶ, κατέληξε νὰ δουλεύει στοὺς σιδηροδρόμους ὅπου γνώρισε τὴ μαμὰ στὸ σταθμὸ Λόντων Μπρίτζ

Ήταν έλεγκτης, εκείνη δούλευε στα γραφεία πάνω από τὸ σταθμὸ

ἐκεῖνος βεβαιωνόταν ὅτι τὸ εἰσιτήριο της θὰ τὸ ἔλεγε αὐτός, ἐκείνη φρόντιζε νὰ εἶναι ἡ τελευταία πού θὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ τρένο ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἀνταλλάσσει μερικὲς κουβέντες μαζί του

ἡ μαμά, ἡ Χέλεν, ἦταν μιγάς, γεννημένη τὸ 1935 στὴ Σκοτία

ὁ πατέρας της ἦταν ἓνας Νιγηριανὸς φοιτητῆς πού ἐξαφανίστηκε μόλις τέλειωσε τὶς σπουδές του στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Ἄμπερντίν

ποτὲ δὲν εἶπε ἀντίο

χρόνια ἀργότερα ἡ μητέρα της ἀνακάλυψε ὅτι εἶχε γυρίσει στὴ γυναίκα του καὶ στὰ παιδιὰ του στὴ Νιγηρία

ἐκείνη δὲν ἤξερε καν ὅτι εἶχε γυναίκα καὶ παιδιὰ

ἡ μαμά δὲν ἦταν ἡ μόνη μιγάδα στὸ Ἄμπερντίν τὶς δεκαετίες τοῦ τριάντα καὶ τοῦ σαράντα ἀλλὰ ἦταν ἀρκετὰ σπάνια ὥστε νὰ τὴν κάνουν νὰ τὸ καταλαβαίνει

σταμάτησε τὸ σχολεῖο νωρίς, πῆγε σὲ σχολὴ γραμματέων, κατέβηκε στὸ Λονδίνο, ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ πού εἶχαν ἀρχίσει νὰ τὸ κατοικοῦν Ἀφρικανοὶ οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἔρθει νὰ σπουδάσουν ἢ νὰ ἐργαστοῦν

ἡ μαμά πήγαινε στοὺς χορούς τους καὶ στὰ κλάμπ τοῦ Σόχο, ἄρεσε τὸ πιὸ ἀνοιχτόχρωμο δέρμα της καὶ τὰ πλούσια μαλλιά της

λέει ὅτι ἐνιωθε ἀσχημὴ μέχρι πού κάποιοι Ἀφρικανοὶ τῆς εἶπαν ὅτι δὲν ἦταν

θα ἔπρεπε νὰ ἔβλεπες πῶς ἦταν τότε
 μιὰ διασταύρωση τῆς Λίνα Χόρν μὲ τὴν Ντόροθι
 Ντάντριτζ⁴
 ἐπομένως ναί, κακάσχημη

ἡ μαμὰ ἔλπιζε ὅτι θα περνοῦσαν τὸ πρῶτο τους
 ραντεβου πηγαίνοντας νὰ δοῦν ἓνα ἔργο καὶ μετὰ στὸ
 ἀγαπημένο της στέκι, τὸ Club Afrique, ἐδῶ στὸ Σόχο,
 εἶχε ρίξει ἀρκετὲς σπόντες καὶ τῆς ἄρесе νὰ χορεύει
 στοὺς ρυθμοὺς τῆς δυτικοαφρικανικῆς τζάζ

ἀντὶ γι' αὐτὸ ἐκεῖνος τὴν πῆγε σὲ μιὰ συνάντηση
 σοσιαλιστῶν στὸ πίσω δωμάτιο μιᾶς πάμπ στὴν πε-
 ριοχὴ Ἰελεφαντ ἐντ Κὰσλ

ὅπου μερικοὶ ἄντρες κάθονταν καὶ ἔπιναν μπίρες
 καὶ κουβέντιαζαν γιὰ τὰ πολιτικὰ καὶ τὴν Ἀνεξαρτησία
 ἐκεῖνη καθόταν καὶ προσπαθοῦσε νὰ παραστήσει
 ὅτι τὴν ἐνδιέφεραν ὅλα αὐτά, ἐντυπωσιασμένη ἀπὸ τὸ
 μυαλό του

ἐκεῖνος ἐντυπωσιάστηκε ἀπὸ τὴ σιωπηλὴ συναί-
 νεσή της, ἂν θὲς τὴ γνώμη μου

παντρεύτηκαν καὶ μετακόμισαν στὸ Πέκαμ⁵
 ἤμουν τὸ τελευταῖο τους παιδὶ καὶ τὸ πρῶτο κο-
 ρίτσι, ἐξήγησε ἡ Ἄμα, φυσώντας καπνὸ στὴν ἤδη ἀπο-
 πνικτικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ δωματίου

4. Λίνα Χόρν (Lena Horne, 1917-2010), Ντόροθι Ντάντριτζ (Dorothy Dandridge, 1922-1965): πανέμορφες μαῦρες Ἀμερικανίδες ἠθοποιοί, τραγουδίστριες καὶ χορεύτριες.

5. Πέκαμ (Peckham): φτωχικὴ ἐργατικὴ περιοχὴ, μὲ πολλοὺς μετανάστες ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, ποὺ πρόσφατα ἀναβαθμίστηκε.

οί τρεῖς μεγαλύτεροι ἀδελφοί μου ἔγιναν δικηγόροι
κι ἕνας γιατρός, ἡ ὑπακοή τους στίς προσδοκίες τοῦ πα-
τέρα μας σήμαινε ὅτι ἐμένα δὲν μὲ πίεσε νὰ ἀκολουθή-
σω τὸ παράδειγμά τους

τὸ μόνο ποὺ θέλει γιὰ μένα εἶναι νὰ παντρευτῶ και
νὰ κάνω παιδιά

θεωρεῖ ὅτι ἡ καριέρα μου στὸ θέατρο εἶναι ἕνα χό-
μπι μέχρι νὰ τὰ κάνω και τὰ δύο αὐτά

ὁ μπαμπάς εἶναι ἕνας σοσιαλιστής ποὺ θέλει νὰ δεῖ
τὴν ἐπανάσταση νὰ βελτιώνει τὴ μοίρα ὅλης τῆς ἀνθρω-
πότητας

κυριολεκτικά

λέω στὴ μαμὰ ὅτι παντρεύτηκε ἕναν πάτερ φαμί-
λια

σκέψου το ὡς ἐξῆς, Ἄμα, λέει ἐκείνη, ὁ πατέρας
σου γεννήθηκε ἀντρας στὴν Γιάνα τὴ δεκαετία τοῦ εἴ-
κοσι, ἐνῶ ἐσὺ γεννήθηκες γυναίκα στὸ Λονδίνο τὴ δε-
καετία τοῦ ἐξήντα

και λοιπόν;

δὲν μπορεῖς νὰ ἔχεις στ' ἀλήθεια τὴν ἀπαίτηση νὰ
σὲ «πιάσει», ὅπως τὸ θέτεις

τῆς εἶπα ὅτι εἶναι ἀπολογητρια τῆς πατριαρχίας και
συνεργός σ' ἕνα σύστημα ποὺ καταπιέζει ὅλες τὶς γυ-
ναῖκες

λέει ὅτι τὰ ἀνθρώπινα ὄντα εἶναι πολύπλοκα

τῆς λέω νὰ μὴ γίνεται συγκαταβατική μαζί μου

ἡ μαμὰ δούλευε ὀχτῶ ὧρες τὴ μέρα ὡς μισθωτή,
μεγάλωσε τέσσερα παιδιά, φρόντιζε τὸ σπίτι, βεβαιω-

νόταν ὅτι ὁ πάτερ φαμίλιας ἔβρισκε τὸ δεῖπνο του στὸ τραπέζι κάθε βράδυ καὶ τὰ πουκάμισά του σιδερωμένα κάθε πρωί

στὸ μεταξύ, ἐκεῖνος ἔτρεχε νὰ σώσει τὸν κόσμο
τὸ μόνο οἰκογενειακὸ καθῆκον του ἦταν νὰ φέρνει
στὸ σπίτι τὸ κρέας γιὰ τὸ μεσημεριανὸ τῆς Κυριακῆς
ἀπὸ τὸν χασάπη — κάτι σὰν ἀστικός κυνηγὸς-συλλέκτης

καταλαβαίνω ὅτι ἡ μαμὰ νιώθει κάπως ξεκρέμα-
στη τώρα ποὺ φύγαμε ὅλοι ἀπὸ τὸ σπίτι γιατί περνάει
τὸν καιρὸ της εἴτε καθαρίζοντάς το εἴτε διακοσμώντας
το ξανά ἀπ' τὴν ἀρχή

ποτὲ δὲν παραπονέθηκε γιὰ τὴ μοίρα της, οὔτε κα-
βγάδισε μαζὶ του, σίγουρο σημάδι ὅτι εἶναι καταπιε-
σμένη

μοῦ εἶπε ὅτι προσπάθησε νὰ τοῦ πιάσει τὸ χέρι τὴν
πρώτη φορά, ἀλλὰ ἐκεῖνος τὴν ἔσπρωξε γιὰ νὰ τὸ ἀφή-
σει, λέγοντας ὅτι ἡ τρυφερότητα ἦταν ἀγγλικὴ προσποιη-
τὴ συμπεριφορά, δὲν προσπάθησε ποτὲ ξανά

ὥστόσο κάθε χρόνο τὴ μέρα τοῦ Ἁγίου Βαλεντίνου
τῆς φέρνει τὴν πιὸ γλυκανάλατη κάρτα ποὺ μπορεῖ κα-
νεῖς νὰ βρεῖ καὶ τρελαίνεται γιὰ ρομαντικὴ μουσικὴ κά-
ντρι, κάθεσαι στὴν κουζίνα τὰ κυριακάτικα ἀπογεύμα-
τα κι ἀκούει δίσκους τοῦ Τζιμ Ρίβς⁶ καὶ τοῦ Τσάρλι
Πράιντ⁷

6. Τζιμ Ρίβς (James Travis Reeves, 1923-1964): Ἀμερικανὸς τραγουδιστὴς καὶ τραγουδοποιὸς μουσικῆς κάντρι.

7. Τσάρλι Πράιντ (Charley Frank Pride, γενν. 1934): Ἀμερικανὸς τραγουδιστὴς μουσικῆς κάντρι, ποὺ μεσουράνησε στὰ μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1970.

μ' ένα ποτηράκι ούίσκι στο ένα χέρι, ενῶ σκουπίζει τα δάκρυά του με τὸ ἄλλο

ὁ μπαμπὰς ζεῖ για συνεδριάσεις, καμπάνιες, διαδηλώσεις, διαμαρτυρίες με πλακάτ μπροστά στο Κοινοβούλιο και για να στέκεται στην Ἀγορά Λούισαμ πουλώντας τὴ *Socialist Worker*

μεγάλωσα ἀκούγοντας τὰ κηρύγματα του τὴν ὥρα τοῦ βραδινοῦ μας φαγητοῦ σχετικά με τὰ κακά τοῦ καπιταλισμοῦ και τῆς ἀποικιοκρατίας και τὰ καλά τοῦ σοσιαλισμοῦ

ἦταν ὁ ἄμβωνάς του κι ἐμεῖς ἤμασταν τὸ μαγεμένο ἐκκλησιάσματά του

ἦταν σὰν νὰ μᾶς τάιζε κυριολεκτικά με τὸ ζόρι τὶς πολιτικές του πεποιθήσεις

κατὰ πᾶσα πιθανότητα θὰ ἦταν σπουδαῖο πρόσωπο στην Γκάνα ἂν εἶχε ἐπιστρέψει μετὰ τὴν Ἀνεξαρτησία

ἀντὶ γι' αὐτὸ εἶναι Ἰσόβιος Πρόεδρος τῆς οἰκογενείας μας

δὲν ξέρει ὅτι εἶμαι λεσβία, ἀστειεύεται; ἢ μαμὰ μοῦ εἶπε νὰ μὴν τοῦ τὸ πῶ, ἀρκετὰ δυσκολεύτηκα νὰ τὸ πῶ σ' ἐκεῖνη, εἶπε ὅτι τὸ ὑποπτεύτηκε ὅταν οἱ ἐφαρμοστὲς φοῦστες και τὰ κατσαρὰ μαλλιά ἔκαναν θραύση κι ἐγὼ ἄρχισα νὰ φοράω ἀντρικά τζίν

εἶναι σίγουρη ὅτι περνᾶω μιὰ φάση, πὺ θὰ τῆς τὸ θυμίσω ὅταν κλείσω τὰ σαράντα

ὁ μπαμπὰς δὲν ἔχει χρόνο για τοὺς «τοιούτους» και γελάει με ὅλα τὰ ὁμοφοβικά ἀστεῖα πὺ λένε οἱ κωμι-

κοι στην τηλεόραση τὰ σαββατόβραδα ὅταν δὲν προσβάλλουν τὴν πεθερά τους ἢ τοὺς μαύρους

ἢ Ἄμα μίλησε γιὰ τὴν πρώτη της ἐπίσκεψη στὴν ομάδα μαύρων γυναικῶν στὸ Μπρίξτον⁸ ὅταν ἦταν στὴν τελευταία της τάξη στὸ σχολεῖο, εἶχε δεῖ ἓνα φέιγ-βολὰν στὴν τοπικὴ βιβλιοθήκη

ἢ γυναικίκα πὸ ἀνοιξε τὴν πόρτα, ἢ Ἰλέιν, εἶχε ἓνα τέλειο φωτοστέφανο ἀπὸ κόμμωση ἄφρο καὶ τὰ λεῖα μέλη της ἦταν ντυμένα μ' ἓνα ἐφαρμοστὸ γαλάζιο τζιν παντελόνι κι ἓνα στενὸ τζιν πουκάμισο

ἢ Ἄμα τὴν ἤθελε μὲ τὴν πρώτη ματιά, τὴν ἀκολούθησε στὸ κυρίως δωμάτιο ὅπου γυναικίκες κάθονταν σὲ καναπέδες, καρέκλες, μαξιλάρια, σταυροπόδι στὸ πάτωμα, πίνοντας καφὲ καὶ μηλίτη

δέχτηκε νευρικὰ ἓνα τσιγάρο καθὼς περνοῦσαν τὸ πακέτο γύρω γύρω, κάθισε στὸ πάτωμα γέροντας σὲ μιὰ πολυθρόνα μὲ τουνὶντ ταπετσαρία πὸ τὴν εἶχε καταστρέψει ἢ γάτα, νιώθοντας τὸ ζεστὸ πόδι τῆς Ἰλέιν πάνω στὸ μπράτσο της

ἄκουγε καθὼς συζητοῦσαν τί σήμαινε νὰ εἶσαι μαύρη γυναικίκα

τί σήμαινε νὰ εἶσαι φεμινίστρια ὅταν οἱ λευκὲς φεμινιστικὲς ὀργανώσεις τίς ἔκαναν νὰ νιώθουν ἀνεπιθύμητες

8. Μπρίξτον (Brixton): παλιὰ περιοχή στὸ νότιο Λονδίνο, ὅπου ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1940 καὶ μετὰ ἄρχισαν νὰ ἐγκαθίστανται μετανάστες ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ καὶ τὴν Καραϊβικὴ. Πρόσφατα ἄρχισε νὰ ἀναβαθμίζεται.

πῶς ἔνιωθαν ὅταν τὶς ἀποκαλοῦσαν ἀράπισσες ἢ ὅταν τὶς ἔδερναν ρατσιστὲς ἀλλῆτες

πῶς ἔνιωθαν ὅταν λευκοὶ ἄντρες ἀνοίγαν τὴν πόρτα ἢ ἔδιναν τὴ θέση τους στὰ δημόσια μέσα μεταφορᾶς σὲ λευκὲς γυναῖκες (ποὺ ἦταν σεξιστικό), ἀλλὰ ὄχι σ' αὐτές (ποὺ ἦταν ρατσιστικό)

ἢ Ἄμα ταυτιζόταν μὲ τὶς ἐμπειρίες τους, ἄρχισε νὰ παίρνει μέρος ἐπαναλαμβάνοντας τὰ ρεφρέν, σὲ καταλαβαίνουμε, ἀδελφή, τὰ ἔχουμε περάσει ὅλες μας αὐτὰ, ἀδελφή

ἔνιωθε σὰν νὰ εἶχε μπεῖ ἀπὸ τὸν κρῦο δρόμο σ' ἓνα ζεστό σπίτι

στὸ τέλος τῆς πρώτης της βραδιᾶς, οἱ ἄλλες γυναῖκες εἶπαν ἀντίο καὶ ἡ Ἄμα προσφέρθηκε νὰ μείνει γιὰ νὰ πλύνει τὰ φλιτζάνια καὶ τὰ τασάκια μὲ τὴν Ἰλέιν ἔκαναν ἔρωτα σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς σβολιασμένους καναπέδες στὴ λάμψη τοῦ φανοστάτη μὲ τὴ συνοδεία σειρήνων περιπολικῶν ποὺ περνοῦσαν ὀλοταχῶς ἀπὸ κεῖ ἦταν σχεδὸν σὰν νὰ ἔκανε ἔρωτα στὸν ἑαυτό της ἦταν σὰν νὰ ἐπέστρεφε στὸ σπίτι της ἄλλη μιὰ φορά

τὴν ἐπόμενη ἐβδομάδα ὅταν πῆγε στὴ συνάντησή ἢ Ἰλέιν σαλιάριζε μὲ μιὰ ἄλλη γυναῖκα καὶ τὴν ἀγνόησε ἐντελῶς δὲν ξαναπῆγε ποτέ

ἢ Ἄμα καὶ ἡ Ντόμινικ ἔμειναν μέχρι ποὺ τὶς πέταξαν ἔξω, ἀφοῦ εἶχαν καταφέρει νὰ ἀδειάσουν κάμποσα ποτήρια κόκκινο κρασί

ἀποφάσισαν ὅτι ἔπρεπε νὰ ξεκινήσουν δικό τους θιάσο ἂν ἤθελαν νὰ κάνουν καριέρα ὡς ἠθοποιοί, ἐπειδὴ καμιά ἀπὸ τὶς δυὸ τους δὲν ἦταν πρόθυμη νὰ προδώσει τὶς πολιτικές της πεποιθήσεις γιὰ νὰ βρεῖ δουλειά

ἢ νὰ κλείνει τὸ στόμα της γιὰ νὰ τὴν κρατήσει
φαινόταν ὁ μόνος προφανῆς δρόμος γιὰ νὰ πᾶνε
μπροστά

ὀρνιθοσκάλιζαν ἰδέες γιὰ ὀνόματα σὲ σκληρὸ χαρτὶ
ὕγείας ποὺ ἔκλεβαν ἀπὸ τὴν τουαλέτα

Θεατρικὸς Θιάσος Ἑλληνικῶν Γυναικῶν ἦταν αὐτὸ ποὺ
ἐξέφραζε καλύτερα τὶς προθέσεις τους

θὰ ἦταν μιὰ φωνὴ στὸ θέατρο ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχε
σιωπὴ

θὰ παρουσιάζονταν ἐκεῖ ἱστορίες μαύρων γυναικῶν
ἢ Ἀσιατισσῶν

θὰ δημιουργοῦσαν θέατρο ὅπως ἐκεῖνες τὸ ἤθελαν
ἔγινε τὸ μὶτο τοῦ θιάσου

Ὅπως Ἐμεῖς τὸ Θέλουμε

ἢ Καθόλου.

2.

Τὰ λίβινγκ-ρουμ ἔγιναν χῶροι πρόβας, γέριες σακαράκιες μετέφεραν ἄξεσουάρ, κοστούμια προέρχονταν ἀπὸ δευτεράδικα, σκηνικὰ βρέθηκαν σὲ μάντρες, φώναξαν φίλες νὰ βοηθήσουν, ὅλες μάθαιναν πάνω στὴ δουλειά, αὐτοσχεδιάζοντας, ἔχοντας ἀποφασίσει νὰ τὸ παλέψουν παρῆα

ἔγραψαν αἰτήσεις γιὰ ἐπιχορηγήσεις σὲ παλιὲς γραφομηχανές ποὺ τοὺς ἔλειπαν πλῆκτρα, οἱ προϋπολογι-